Ч. 94 Второк 29 цьвітня (11 мая) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинції:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної

12. засідане Палати послів з дня 8 мая 1897.

Опамятали ся!

Суботнішне засідане Палати послів, коли его порівнати з обома попередними, було вже зовсім спокійным. Посли опамятали ся хоч ще не зовсім були успокоїли ся і роздразнене з попередних засідань пробивало ся ще добре в цілій Палаті. Однакож не обійшло ся без дальших наслідків бучі з попередних засідань для поодиноких послів, бо межи послом Вольфом (Німцем), а пос. Горіцею (Молодочехом) прийшло до поединку, котрий відбув ся в суботу рано і закінчив ся тим, що оба противники взаїмно пустили собі трохи крови, кождий з правої руки. Вольф розтяв Горіци пальці так, що треба було аж кістку виймати. Крім того відбуде ся ще кілька поединків. Але остаточно в Палаті послів настав спокій і можна було приступити до дальшої дискусиї над справою обжалованя міністрів, котра остаточно закінчила ся — як то можна було предвидіти — тим, що внесене відкинено 203 голосами против 163.

Насильство в парляменті.

На початку суботнішного засіданя поставив пос. Черніґ внесене, щоби знести вправи войскові в двох послідних роках служби т. є. 11 і 12 році. — З порядку дневного приступлено до дальшої дебати над справою обжалованя міністрів і пос. Функе одержав голос. Він зачав свою промову від жалів на то, що Молодочехи на силу не пустили Німців, коли ті вийшли були на послідні засіданю на середину Палати і хотіли слухати, що міністер говорить. Таке поступоване назвав він неприличным. (Голоси: З вашої сторони! — Пос. Страньский: Ви можете тут робити скандал! — Функе:) Я говорю зовсім умірно і констатую лиш факти. Межи тими, що допустили ся насильства, був один поважний, і прочім спокійний проводир молодоческой партиї — (Тірк: Посол Енґель. — Функе:) Таке поступоване мусїло би довести до дуже неприятних наслїдків. Ми заявляємо отже, що такого поступованя не будемо терпіти. Для того позволю собі просити президента, щоби постарав ся о то, аби такого поступованя зі сторони молодоческой партиї більше не було.

Над сею просьбою завелась довша суперечка, серед котрої пос. Енґель заявив, що він вмішав ся до оногдашної бучі лиш длятого, щоби не допустити до насильства.

Дальша дебата.

По тім приступлено з порядку дневного до дальшої дебати над внесенем о обжалованю міністрів. Пос. Ґрос обговорював враженє, яке зробили звістні розпорядженя язикові на Мораві і сказав, що то треба завдячити примирительній політицї ґр. Таффого і поправнім чи погіршенім єї виданю гр. Баденїго. Розпорядженя ті видано не з річевих причин лиш на глум Німцям. На тих розпорядженях лиш то доброго, що они не дадуть ся перевести. Найбільший жаль, що до гнобленя Німців прилучила ся ще й часть Німців. Та й не дивниця, бо їм байдуже про добро свого народу, у них на думці лиш римска церков і єї князь. Іх внесене шкільне застане нас на своїм місци.

Внесене лїберальної більшої посїлости.

Пос. ґр. Дубскі поставив в імени лїберальних послів з більшої посїлости слїдуюче внесене: Висока Палата, висказуючи правительству нагану за его поступоване в справі розпоряджень наукових і заявляючи з як найбільшою вагою, що треба конче і безпроволочно винайти якийсь спосіб, яким би можна теперішну ситуацию політичну усунути, зволить ухвалити, що над внесенем в справі обжалованя міністрів переходить ся до порядку дневного.

Розширене розпоряджень язикових.

Пос. Шустерчич зложив іменем славяньско-християньско-народної партиї слїдуючу заяву: Зі становища правного і законного прийшли ми до висновку, що правительство виданем тих розпоряджень сповнило свій конституцийний обовязок. Длятого витаємо з вдоволенем ті розпорядженя і взиваємо правительство витревати з такою самою відвагою, енерґією і силою на вибраній дорозї, особливо же довести до значеня постанови згаданого арт. 19 також і в тих королївствах і краях, в котрих живуть Словінцї, Хорвати і Русини — бо жадаємо повного і рівного права для всїх народів нашої вітчини. Лиш енерґічним переведенем рівноправности буде можна зробити місце для великих еконо-

---

6)

Футра і зьвірята, що їх дають.

(Конець).*)

Настала тепла пора, а з нею і журa для тих, що мають футра: де би їх подїти, де би і як спрятати так, щоби їх не погризли молї, ті найбільші вороги футер. По спрятаню їх не буде вже про них і бесїди, аж прийде знов пора, коли треба їх буде добути з безпечного сховку. Користаємо отже з хвилї, щоби закінчити і нашу розвідку про ту важну і дорогу одїж.

До цїннїйших футер, про котрі остаєсь нам ще поговорити, належать футра з кун, перців і мінків, з бобрів і видр, медведїв і вовків. Дешевих футер і материялу до підроблюваня правдивих доставляють піжмаки, коти, крілики і заяцї.

Футра з кун суть двоякі: з куни лїсової і домашної. Куна або куниця лїсова, звана також буковою, длятого що держить ся найчастїйше букових лїсів, жиє в цїлій північній части старого сьвіта. В Европі знаходить ся она в Скандинавії, Росиї, Анґлії, Німеччинї, Франциї та іде на полудне аж до Македонії і і Тесалії, до Льомбардиї і Піринеїв; в Азиї аж до Альтаю і жерел ріки Єнісея. На так величезнім просторі величина єї і барва волося зміняють ся досить значно і длятого футра з кун не зі всїх країв бувають однаково добрі і не однаково платять ся. Звичайно буває куна лїсова на пів метра довга з хвостом на 30 центиметрів. Волос єї єсть зверх темнобрунатний, чоло і боки голови ясно брунатні. Підгорле і шия зпід споду суть красно жовті і по тій имено барві пізнає ся лїсову куну. Волос єсть густий, мягкий і блискучий. Куна держить ся найрадше темних зворів букових або соснових і жиє там на деревах, або в дуплах більших птиць та вивірок. За дня спочиває, а в ночи виходить на жир; нападає на спячі птицї та инші зьвірята, навіть на молоді серни, роздирає їх, а коли не може пожерти, то бодай випиває кров. На куну полюють звичайно в зимі коли єсть добра понова, бо тогди найлїпше можна єї витропити. Також заставляють на ню зелїза і лапки, в котрі для привади кладуть кусник хлїба, присмаженого в несоленім маслї з цибулькою або в медї і посипаного ще трошки камфорою. Найкрасші кожі з куни приходять з Норвеґії, а відтак із Шкоциї. Після Льомера являє ся на европейских торгах річно около 180.000 кож з куни лїсової. В 1895 р. сама фірма Лямпзон продала 50.000 штук. Давнїйше платили ся куни дорожше; тепер декуди вийшли вже з моди і длятого не всюди платять ся однаково. Найнизша цїна єсть тепер 1 зр. 50 кр. за штуку, а давнїйше платило ся що найменше 9 до 10 зр. Однакож буває ще й тепер, що за особливо красні куни платять по 18 до 24 зр.

Домашна куна єсть трохи менша від лїсової, має яснїйшу барву і коротший волос, а підгорле у неї біле. Она жиє в тих самих краях, що й попередна (нема єї лиш на Сардинії, в Анґлії і Швециї) але держить ся більше будинків, особливо по стайнях, шопах та стодолах, де робить собі нори глубоко в сїнї або соломі, але звичайно вздовж стїни. Она живить ся так само як і попередна, але єсть ще шкідливійша. Із сеї куни приходить річно 250.000 кож на торг, а найкрасші з них платять ся по 4 до 6 зр.

Тут годить ся згадати ще бодай кількома словами про тхоря, зьвіря майже так само пожиточне як шкідливе. Тхір держить ся всюди, в горах і на долах по лїсах, полях у збіжу, в щілинах між скалами, в норах лиса і т. д. але передовсїм любить держати ся близько людских осель. Де господарі уміють забезпечити від него свій дріб, там він може бути дуже пожиточним, бо страшно виїдає миши і щури. В декотрих краях держать его господарі до того навіть по хатах, а коли й зробить яку шкоду, то навіть не хотять вірити, щоби то він був так невдячний, і спихають вину на иншого. Волос тхоря єсть коротких, трохи притвердий, брунатний місцями з жовтими цятками. Найлїпших кож доставляє Голяндия, відтак Бавария, північна Німеччина і Данїя. Річно минає ся около 600.000 кож вартости около міліона зр.

Посвояченйй з тхорем єсть нерц, а з сим знов его американьский свояк мінк. Нерц званий також водною ласицею єсть дуже подібний до видри. Буває на пів метра довгий, з хвостом на 14 центиметрів довгим. Голова у него подібна як у видри а на лабах межи пальцями має плавки. Волос у него блискучий; гладко пристаючий, короткий, брунатної бар-

*) Гляди фейлетон ч. 58. „Народ. Часописи“ і попередні.

мічних і суспільно-політичних задач держави. Особливо же висказуємо наше вдоволенє з того, що тими розпорядженями признано малу часть прав братного ческого народу. Будемо голосувати за переходом до порядку дневного. (Пригадуємо, що до славяньскої християнско-народної партиї належить 7 руских послів — *Ред.).*

По замкненю дискусиї промавляв ще міністер рільництва ґр. Фалькенгайн, котрому дуже часто переривано бесіду, а відтак ґенеральні бесідники. Підчас бесіди опозицийного Кіндермана, котрий сказав, що міністер рільництва дармував через 14 літ а тепер каже Німцям, щоби они не марнували часу, прийшло до великої суперечки з пос. ґр. Гавґвіцом, котрого відтак Німці змусили уступити ся зі свого місця. Наконець в поіменнім голосованю відкинено внесеня о обжалованю міністрів.

До комісиї леґітимацийної вибрано між иншими пос. Вахнянина і Окуневского. Внесенє Окуневского, щоби наради комісиї леґітимацийної над справами виборчими були публичні, відкинено.

Новинки.

Львів дня 10-го мая 1897.

— Бурмістром Жовкви вибрано адвоката дра Володим. Мацюльского.

— З Жовківщини пишуть нам: В Крехові в церкви при монастири оо. Василиян відправить ся з нагоди відпусту сьв. Николая триднева місия, котра зачне ся в вівторок вечером дня 18-го мая а скінчить ся дня 21 мая.

— В справі крадежи в Станиславові, довершеної у адвоката дра Бучиньского, доносить сам інтересований, що злодія прихоплено вже разом з украденими цінними паперами, котрі були власностию одного з клієнтів дра Бучиньского.

— Пригода на зелізници. Дня 4-го с. м. лучила ся нещастна пригода на зелізничій стациї Болшівці коло Станиславова. Поізд особовий, нічний, що їхав зі Львова до Станиславова, рушив як-раз зі стациї Болшівці і вже був в повнім бігу, коли по кількох хвилях здержано єго. Причиною того була така пригода: В однім вагоні III-ої кляси їхало молоде подружє Ґольдберґи з Черновець, що лише перед шістьома місяцями побрали ся. Ґольдберґ спав. Чи він сам збудив ся, чи збудив єго хто з товаришів подорожи, словом: „Станиславів!", досить, що він зірвав ся і вибіг з вагона, звідки скочив так нещасливо, що дістав ся під колеса поїзду і погиб на місци. Колеса возів порвали єго тіло на кусники. Жінка Ґольдберґа, не знаючи, що стало ся з чоловіком, вибігла за ним і також скочила, однако щасливійше, бо нічого її не стало ся, імовірно тому, що поїзд вже звільнив бігу. На однім з товаришів подорожи, торговельнім аґенті з Станиславова, Айзику Шраґері, зробила тота пригода таке вражінє, що повернувши до дому, зараз в ночи помер. Лишив жінку і осьмеро дітий. Один з урядників станиславівскої дирекциї зелізничої, що їхав тим самим поїздом, списав зараз протокол з говаришами їзди Ґольдберґа.

— Пригода з моздірем у великодну неділю лучила ся в Жиравці під Львовом так само як в Мамаївцях на Буковині. Моздір набили бездимним порохом і загвоздили так сильно, що порох розірвав єго на дрібні кусні і смертельно ранив двох хлопців, що стояли під церквою. Кусники зеліза з моздіра повибивали вікна в церкви, та навіть аж в самім селі пробили стріху одному господареви.

— В циганьскій банді, що прибула сими днями до Бучача, звернула на себе увагу людий 4-літна дівчинка, білява з ясним волосєм, що цілком ріжнила ся від всїх инших циганьских дітий. Дівчинку відобрано циганам і нею займив ся бучацкий уряд громадский, де можуть інтересовані зголосити ся по близші вказівки.

— Наслідки пияньства. Михайло Гаврилишин, Дунка і Дудзиньский з Тенетиск, що порядно собі підпили а відтак посварили ся, вийшовши з коршми, розпочали ще й бійку. Дунка кинув Гаврилишина на землю, а Гаврилишин вхопив палицю і ударив Дунку кілька разів по голові так сильно, що Дунка по кількох годинах помер. Перед судом присяжних у Львові признав ся Гаврилишин до злочину з тим, що в хвили бійки був цілком пяний. Суд засудив єго на $1^1/_2$ року вязниці.

— Дурному все вічна память! В селі Товстолузі, повіта терноцільского, живе селянин Павло Гуцул з жінкою і сином 16-літним хлопцем. В часї еміґрацийної горячки до Бразилії, продав він всю свою власність, зложену з города і нової хати, вартости до 400 зр. за четверту частину сеї суми. Безплатний перевіз до Бразилії здержано, а Гуцул мусїв ждати, чи не прийде час, коли знова безплатно перевезуть єго за море. Тимчасом гроші з продажи хати і города минули ся на житє і з весною сего року мав Гуцул в кишені всего 8 зр. Під той час навинула ся до хати Гупула якась шляхтянка. Она обіцяла дати Гуцулови і єго синови вигідне місце у Львові. Тут мали они оба пильнувати города у якогось великого пана. Нагороди за посередництво не жадала шляхтянка ніякої. Гуцул вибрав ся з сином і шляхтянкою до Львова, а що послідній не ставало гроший, то Гуцул купив також для неї карту їзди. По дорозі частували ся всї троє, а з послідних 8 зр. лишило ся Гуцулови 3 кр. У Львові завела шляхтянка Гуцула перед перехідну каменицю і велїла єму заждати, доки властитель городу не зійде разом з нею на улицю. Гуцул ждав і не діждав ся. З трема крейцарями в кишени мусїв Гуцул з сином вертати пішки 22 миль до дому.

— Огонь. Дня 3-го мая страшний пожар навістив Глещаву, повіта теребовельского. При посусї і страшній бурі згоріло звиж 80 господарів а до 210 забудовань. Шкоду обчисляють на 70 тисячів — бо люда під той час навіть мало було в селї, або робили в поли, або відвозили еміґрантів до Тернополя, або ярмаркували в Хоросткові. В протягу $1^1/_2$ години половина богатша села остала румовищем; огонь тревав до 5-го мая. Ратунку і помочи в першій хвили ніхто не подавав. 17 погорівших було асекурованих в „Днїстрі", до 20 в краківскім тов. або в жидівских хоростківских товариствах.

— Помер о. Іван Товарницкий, парох в Клецівній, дек. нараївского, в 52-ім році житя, а в 24 ім сьвященьства.

Телеґрами.

Відень 10 мая. Єї Вел. Цїсарева виїхала вчера вечером до купелів в Кісінґен.

ви; під довшим твердим волосом єсть сірий мягкий пух. Серединою хребта і на хвості єсть волос звичайно темнїйший. Про нерца знає ся дуже мало, бо в західній Европі майже єго нема; рідко лиш знаходить ся де в північній Німеччині іменно коло Любеки, де єго називають „багонною видрою". Найбільше держить ся він всхідних сторін Европи, де жие головно на Литві, у Фінляндиї і в глубокій Росиї аж по Урал. Нерц любить місця близько води і там жие в очеретах на поплавах, або на горбиках, на котрих росте вільшина. Він так само зручний як всї куноваті зьвірята лиш не уміє лазити по деревах. Живить ся здаєсь переважно лиш рибами, раками та жабами і слимаками, хоч кажуть, що зловлений їсть в неволи і мясо. Від тхоря відзначає ся тим, що не воняє. У воді плаває знаменито. Скоро єго де близько води вистраши ти, то він зараз кидає ся стрімголов у воду, поринає і в одній хвили щезає з очий, бо може довго держати ся під водою, де пливе незвичайно борзо в той спосіб, що порушає ся скоками. Єго ловлять в подібні зелїза, як наставляє ся на щурі. Зараз по першім морозї, розставляють ті зелїза в тім місци над водою, де покмітять нерців, привязують їх так, щоби они могли аж до води досягнути, а відтак розкидають на березї кілька риб.

Американьский свояк нерця, мінк, званий також американьским нерцом єсть своєю барвою і способом житя дуже подібний до попередного, лиш волос у него мякший і більше вовнистий. Близько сіл де суть ставки може він робити велику шкоду, бо зачаївшись де в однім місци, виловлює качки та гуси одну по другій, навіть в білий день і дуже трудно єго устеречи ся. Над рікою Огайом однакож єсть він і пожиточний, бо вигублює миши і щури. У воді плаває він знаменито, але й робить дуже велику шкоду, бо кидаєсь навіть на велику рибу та уміє подібно як видра зловити і таку, котра дуже борзо плаває як н. пр. пструги. В небезпечности, коли и. пр. пси єго гонять, вилазить і на дерево та воняє подібно як тхір.

Кож з нерція появляє ся тепер в торговли досить мало; ще яких двайцять літ тому приходило їх на европейскі торги річно по 50.000 штук, і продавано їх по 1 зр. 80 кр. до 3 зр. 60 кр. Зато ужиток футр з мінків значно збільшає. Ще перед двайцяти роками привожено до Европи річно по 160.000 штук мінків, а вже в 1888 р. число то більше як здвоїло ся, бо в тім році продано 370.000 штук, за котрі плачено тогди по 6 до 18 зр. В 1895 р. сама фірма Лямпзон продала 200.000 мінків, але ціна значно вже упала, бо штука платила ся по 25 кр. до 1 зр.

Боброві футра нині досить велика рідкість, бо їх і мало і они дорогі. Боброві кожі приходять нині до нас майже виключно лиш з Америки. Бобр став вже в Европі великою рідкостию а й в Америці вже чим раз єго меньше. Єсть то зьвіря, котре колись у нас мало велике значінє і длятого єго майже зовсїм вигублено. Бобр єсть найбільшим із наших гризунів. Буває иноді майже на метер довгий а сам хвіст має до 30 центиметрів довготи. Ноги у него короткі і грубі а на задних лабах межи пальцями має плавки; передних лаб уживає як би рук. Хвіст при самім початку єсть круглий, по середині сплощений а на кінци заокруглений і широкий як би лопата. Волос у него дуже густий, мягонький як шовк, зверха темно каштановатої барви, сподом яснїйший. Бобри жиють громадно понад водами, де копають собі довгі нори майже рівно з водою, а недалеко нор ставлять собі з дерева великі буди, дуже подібні до гончарского горна, до котрих єсть один або два входи від сторони води. Щоби вода ті входи завсїгди закривала, ставлять они на ріках гати так міцні, що тамують воду і підносять єї уровень на кільканайцять центиметрів високо. В тих будах они звичайно і жиють і лиш в потребі лїзуть в нори.

Бобри живлять ся молоденькою корою та галузками і листєм — особливо люблять вербу — але й роблять через то по лїсах велику шкоду, тим більшу, що підгризають і цілі молоді дерева, котрих їм потреба до їх водних будівель. Але й пожиток з них єсть великий. Крім кож на футра і волося на т. зв. кастрові капелюхи, дають они ще й смачне мясо, котре особливо тогди має бути добре, коли бобри живили ся умичем. Боброве мясо їли давнїйше навіть і в піст, бо уважали єго за пісне длятого, що бобр ніби як риба жие у воді. Особливо дорого платив ся хвіст, навіть по 6 зр. за один. Наконець дає бобр ще т. зв. „стрій бобровий", плин за сьвіжа жовтий, пізнїйше темний і густий як масть, сильного запаху і гіркавого бальзамічного смаку, котрий у внутрі черева виділяють желези. Строю бобрового уживано давнїйше яко ліку від корчів і плачено за него дуже дорого. Стрій з одного бобра коштував 180 зр. або й вдвоє тілько.

Бобрів стало тепер вже й в Америці о половину менше як давнїйшими часами, а всеж-таки привозять ще звідтам на торг до Льондону 50 до 60.000 штук бобрових кож і продають їх по 25 до 60 зр. за штуку.

Футер з наших видр майже у нас нема; они належать до великої рідкости, хоч і не дуже дорогі, але у нас нема на них моди і тому їх не видко. За то більше їх уживають на півночи та в Монґолії. Кож з видер продає ся річно в середній Европі около 12.000 штук, а платять за них по 7 до 12 зр. Далеко більшу вартість мають они в Монґолії, де за одну красну кожу можна дістати 20 до 25 рублїв (25 до 32 зр.).

Тяжких, уживаних головно до подорожи, а дорогих футер дають нам медведї і вовки. Самих медвежих кож привозять на торг до Льондону річно 25 до 28.000 штук. Найперше місце між ними займає т. зв. американьский, чорний медвідь або барібаль. В січни 1895 р. продано єго 6108 штук а за найкрасші плачено по 145 зр. Менше уживані,

Париж 10 мая. Агентия Гаваса потверджає, що грецке правительство просило держави письменно о посередництво. Репрезентанти держав потвердили одержане того окружника і обіцяли добру прислугу. Лиш репрезентант Німеччини держав ся в резерві і сказав, що мусить ще зачекати на інструкцию. Порта готова підпирати заходи держав і взяти участь в переговорах, але на застановлене війни не пристане, щоби Греция під покривою переговорів в справі заключеня мира не знайшла способу скріпити свої сили. В дипльоматичних кругах уважають дальше веденє війни за перешкоду для переговорів, або їх проволіканя. Після інформациї з доброго жерела султан готов дати доказ своєї миролюбивости і не відступить від надавя Креті автономії, та не буде жадати великого відшкодованя военного; зажадає лиш зі взглядів стратеґічних малого управильнения границї, після котрого хребет гір на тесальскій граници коло Аналїпсіс і Незерос дістане ся Туреччині.

Константинополь 10 мая. Турки заняли місто Вольо та здобули богато пушок, муниції і провіянту.

Переписка зі всіми і для всїх.

Мик. Бур.: 1) Відділи рахункові будуть заведені при кождім старостві, а які будуть в них катеґорії, яка платня і який аванс — то годї ще нинї сказати, бо доси не оголошено ще о тім нічого. Річ очевидна, що будуть до них покликані або перенесені в першім ряді люди, котрі вже мають відповідну кваліфікацию, отже може урядники і практиканти з урядів рахункових і податкових. За то на їх місце треба буде людий. Впрочім може будуть могли бути принятими і нові сили. — 2) Чи вже тепер можна буде подавати ся до тих урядів, — то залежить від того, чи і коли будуть розписані конкурси. — 3) Чи треба буде практикувати безплатно — і на то не можемо нічого певного сказати, бо цїла нова институция знаходить ся ще в станї приготовляючім. Але то можемо кождому сказати: хто хоче щось осягнути, не повинен богато розпитувати, коли може приготовити ся до чогось без шкоди для себе і утрати того, що має, а противно ще для придбаня собі одного средства більше. — 4) Скоро єсть кваліфікация, то жінка не стоїть на перешкодї. Не постановлено того, що урядники мають бути безженними. — 5) Наука рахунковости Schär-Langenscheidt-а складає ся з двох томів, кождий по 16 зошитів. Книжка знаменита, але дорога, кождий том коштує 9 зр. Можна купувати зошитами і так найлїпше. Вистане перший том, бо другий більше лиш кореспонденция купецка. Дїло то учить лиш купецкої рахунковости, але хто єї знає, для того державна єсть лиш повторенєм і доповненєм. — 6) Коли хочете, купіть собі у Келера (Köhler) у Львові ул. Баторого ч. 28 лїтоґрафовані скрипти унїверситетскі (цїна 3 зр.) потрібні як-раз до іспиту. — 7) Час науки зависить від особи, взглядно від здібности; можна дуже добре вивчити ся і до трох місяців. — 8) Подавати ся до ц. к. Комісиї для рахунковости державної при ц. к. Намістництві і долучити сьвідоцтва з укінчених студий, 10 зр. на таксу і 1 зр. на сьвідоцтво. — 9) Рахунковість купецка і державна творять цїлість; одну без другої не розуміє ся, отже треба складати разом. — **Іван Мал. Біл.:** 1) Вам годї вступати до войскової музики, бо треба знати добре не лиш ноти, але й уміти грати на якімсь дутім інструментї, а відтак і уміти розмовити ся по нїмецки. Добре єсть уміти попри то грати і на скрипцї, але самої скрипки за мало, а першої науки при оркестрі нїхто не буде Вас учити. — 2) Приняте до музики залежить від капельмайстра а не від комісиї асентерункової. Можете однакож коли Вас відберуть до войска, мельдувати ся на трубача, або до бубна за тамбура. — 3) На дяка може б було би лїпше, але побачите, що покаже войско. Може там знайде ся яка нагода виучити ся лїпше музики; треба буде там шукати нагоди і старати ся познакомитись з яким вояком від музики а через него звернути на себе увагу капельмайстра або его заступника. — **Х. Х. Х. в Т.:** 1) Не дайте ся висьміяти! Маєте преці якусь вищу науку. Коли Ви читали о „перпетуум мобіле“ в торічних фейлетонах, то видко Ви їх або не читали уважно, або не розуміли. Perpetuum mobile — то така машина, котра сама для себе творила би силу і тою силою порушала ся, а то преці річ неможлива. Вийшло би хиба на тих американьских котів і миший, про котрі говоримо в нинїшнім фейлетонї. Дотеп не злий, можна з него посьміятись, але практика неможлива. — Треба бодай низших шкіл середних. Вступати можна до урядів податкових, рахункових, до маґістратів і урядів автономічних, до банків, товариств задаткових і т. д. Впрочім прочитайте собі першу відповідь повисше. — 3) Вже там суть такі, що їх учать. О здичіню Русинів в Америцї нема обави: научить біда попити, коли нема чого ся хопити. То лиш жаль, що Русина аж біда мусить розуму учити. Він сам не хоче учити ся. — **Ал. См. в Гор.:** На таргани перша рада: велика чистота в хатї. Всї шпари де таргани ховають ся треба добре позалїплювати ґіпсом або вапном з піском. В хатї не треба на ніч лишати анї непомитого начиня, анї не накидати на землю всїляких останків зі страв, крушок з хлїба і т. п. На вигублене можна ужити — хто знає — зїля чемерицї, добре его виварити і на тїй водї зробити замішку з муки на ніч насипати там де суть таргани. Треба однакож уважати, щоби дріб не їв тої замішки, бо строїть ся. Найлїпше купити порошку Цахерлїна (Zacherlin, фляшка 30 кр. і бальоник до 50 кр.) Бальоником вдуває ся той порошок в шпари, де сидять таргани, а вечером коли повилазять, таки й їх самих посипати, а вигинуть зараз. Але посипувати треба через кілька днів. — 2) Можете дістати в книгарни Товариства ім. Шевченка у Львові, ул. Академічна ч. 8, а коли б там не було то віднесїть ся до редакциї „Буковини“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. В Чернівцях лагодять виданє всїх творів Федьковича. — 3) Книжок шкідливих не поручаємо нїкому і не подаємо жерела, де би їх можна дістати. Шкода й крейцяра на ту книжку. — Машину до шитя можете дістати у п. Ів. Лаврука, Львів, ул. Галицка ч. 14. — **Учитель 23:** Про астму знайдете в однім із найблизших чисел в „Добрих радах“. — **Й. К. Н.:** З правного боку річ має ся так: Скоро межи двома сусїдами, одному з них зі сторони другого дїє ся щось такого, що може єму постійно або хоч би лиш хвилево грозити якоюсь шкодою на єго майнї або здоровлю та занепокоювати в посїданю, має загрожений право зажадати від компетентної власти усуненя того, що єму грозить, а та власть поліцийно-санїтарна, розслїджує відтак справу і рішає на одну або другу сторону. З Вашого письма видимо, що Ваш сусїд, який би він і не був впрочім чоловік, має до того право. Инша річ, як би рішила власть, коли-б розглянула ся на місци. Треба Вам то знати, що не лиш в такім случаю, як Ваш, де може бути дійстна обава не лиш о непокоєне в свобіднім виконуваню господарскої роботи, але й о безпечність здоровля і житя, але й в такім случаю, коли н. пр. музикою або сьпівом робить такий неспокій, що другий не може побіч него жити, можна жадати помочи власти против него. В таких случаях найлїпше особисто погодити ся, бо лиш тогди можна мати дійстно спокій. Рішенє власти в многих таких случаях може бути лиш взглядно справедливе, бо тут сила обставин, котрої нїякий закон не годен предвидїти, перемагає над правом і робить з чоловіка непримиримого ворога. На подібні відносини, що н. пр. так само дїє ся і де инде, годї покликувати ся, бо де нїхто не жалує ся, там нема і кривди, хоч би она на дїлї й дїяла ся. — **І. Л. в Стр.:** Вибачайте, але ми не можемо преці відгадувати нїчиїх гадок, до того ще, коли они загадочно писані, а само чиєсь імя, навіть хоч би чоловіка нам особисто знаного, не дає ще нїякої поруки; може преці хтось инший написати. Впрочім не можемо, бо не знаємо.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

За редакцию відповідає: Адам Краховецкий

але й дорожші суть т. зв. бурі медведі американьскі; волос того медведя єсть звичайно темно-брунатний, але дуже часто змінює ся. Кож з того медведя продають річно около 3000 штук, а за одну кожу платить ся по 180 до 240 зр. Найдешевші суть шопи, котрі походять також з Америки. Шопа називають також „прачем“ задля того, що він бере свою поживу межи передні лапи і насамперед полоче єї у водї. Волос шопа єсть довгий жовто сїрий перемішаний з чорним. Шопів привозять річно сотки тисячів і продають звичайно по 20 штук разом всїлякої барви і величини. Тепер платять за штуку по 60 кр. до 6 зр. Найкрасші чорні шопи платять ся і по 18 зр. за штуку. Білих медведів уживають дуже мало і майже лиш до розстелюваня під ноги; найкрасші з головою і лабами платять ся і по 360 зр. Наші прості, але красні медведі платять ся по 36 до 150 зр. за штуку.

Футер з вовків єсть кілька родів. Простих вовків з Росиї, Сибіри і Скандинавії приходить річно около 25.000 штук і платять ся найбільші і найкрасші по 6 до 15 зр., з инших країв по 1 зр. до 5 зр. за кожу. Лябрадорскі чорні, синяві і чисто білі платять ся по 36 до 60 зр., а приходить їх річно около 15.000 штук.

До рідких і мало уживаних футер належать футра з рисів, котрі якось від вісїмдесяти лїт увійшли в моду. В 1886 р. плачено за одну кожу з риси по 15 до 24 зр., а в 1888 р. привезено їх 86.904 штук. Росомак уживають головно в Росиї і Сибіри на рочні футра. Росомаки належать до зьвірят куноватих і жиють по цїлій земли на півночи. В Росиї і Сибіри продають їх на місци по 4 до 5 рублїв (5 до 6 зр.) за штуку.

Наконець треба тут ще згадати про піжмака, котрого кожі приходять міліонами на льондоньский торг з північної Америки. Піжмак належить до того самого рода, що й наша польна миш, буває на пів метра довгий, але половина з того припадає на хвіст і має дуже мягонький, гладкий і блискучий волос верхом брунатний, сподом сїрий. Піжмак має железу, котра виділяє сильно пахучий як піжмо плин і длятого називає ся піжмаком. З піжмаків або відразу роблять футра, або виривають довший волос, красять на темно-брунатно і уживають замість сїльскінів та на опушки до инших футер. Так само уживають і кож з котів, кріликів і заяців. Саме тепер наспіла вість з Америки, що там якийсь промисловець задумав зробити з котячих футер дійстне perpetuum mobile. Заложив велику ферму, на котрій хоче годувати котів і обчислив собі, що з 1000 котів розмножить ся до двох лїт 25.000, а до 4 лїт більше як два міліони. На годоване котів не треба — каже він — більше нічого лиш миший, а миши знов можна годувати тими котами, що з них здойме ся шкірку. Так отже будуть миши годувати котів а коти миший в безконечність, а дотепний Американець буде лиш здоймати шкірки з котів і продавати на футра!

Не від річи буде тут сказати ще кілька слів про переховане футер через лїто, щоби їх забезпечити від молїв. Уживає ся до того всїляких способів: камфори, нафталїни, порошку з тютюну, потовченого перцю і т. д., котрим посипує ся футра і пряче ся. Однакож нїчо так не помагає, як часте провітрюванє і тріпанє. Футра перед схованєм треба насамперед добре витріпати, можна ще вложити до них і камфори або посипати тютюном, але передовсїм треба зашити в густе, добре накрохмалене полотно так, щоби нїгде не було й найменшої дїрочки і так сховати; по якімсь часї розпороти полотно, провітрити футро, витріпати і знов зашити, а молї до него не доберуть ся. Малі футра, ковнїри і т. п. треба ховати в пудла і добре їх облїпити папером.

Апарати фотографічні

Прибори для фотографів так фахових як аматорів

Репродукциї найкрасших образів і діл штуки, рами, листви до рам, і т. п. предмети продає найдешевше найбільший фабричний склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **ЛЮДВИК ФАЙҐЛЬ** Пасаж Гавсмана 8.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплетні уряджeня купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пільона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.